STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA JÁNA MAZÁKA

přednesené dne 14. června 2007 [1]

1. V projednávané věci Landgericht Wiesbaden (Německo) žádá o výklad čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 směrnice Rady 75/106/EHS ze dne 19. prosince 1974 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zhotovení některých kapalných výrobků v hotovém balení podle objemu (dále jen „směrnice 75/106" nebo „směrnice") [2]. Tento případ se týká zejména uvádění na trh v Německu nápoje Baileys nazvaného „Baileys Minis" v malých lahvích o objemu 0,071 litru.

I – Právní rámec

A – *Právní úprava Společenství*

2. Směrnice 75/106 byla několikrát změněna [3]. Článek 1 stanoví, že směrnice se vztahuje na hotová balení obsahující kapalné výrobky, jejichž seznam je uveden v příloze III a které se měří podle objemu za účelem prodeje v individuálních množstvích od 5 ml do 10 litrů.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Úř. věst. 1975, L 42, s. 1; Zvl. vyd. 13/02, s. 156.

3 — Směrnicí Komise 78/891/EHS ze dne 28. září 1978, kterou se přizpůsobují technickému pokroku přílohy směrnic Rady 75/106/EHS a 76/211/EHS o hotovém balení (Úř. věst. 1978, L 311, s. 21; Zvl. vyd. 13/05, s. 195), směrnicí Rady 79/1005/EHS ze dne 23. listopadu 1979 (Úř. věst. 1979, L 308, s. 25; Zvl. vyd. 13/05, s. 432), směrnicí Rady 85/10/EHS ze dne 18. prosince 1984 (Úř. věst. 1985, L 4, s. 20; Zvl. vyd. 13/08, s. 3), směrnicí Rady 88/316/EHS ze dne 7. června 1988 (Úř. věst. 1988, L 143, s. 26; Zvl. vyd. 13/09, s. 217), směrnicí Rady 89/676/EHS ze dne 21. prosince 1989 (Úř. věst. 1989, L 398, s. 18) a Aktem o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33).

3. První bod odůvodnění v preambuli směrnice 75/106 uvádí následující: „ve většině členských států jsou podmínky pro uvádění kapalin v hotovém balení na trh předmětem závazných předpisů, které se v jednotlivých členských státech liší, a tím omezují obchod s takovými hotovými baleními; [...] tyto předpisy proto musí být sblíženy".

4. Čtvrtý bod odůvodnění v preambuli směrnice 75/106 stanoví, že: „je nutné co nejvíce snížit počet objemů obsahu hotového balení, které jsou příliš blízké jiným objemům téhož výrobku a které proto mohou snadno spotřebitele uvést v omyl; [...] avšak s uvážením velmi vysokých zásob hotových balení ve Společenství je možné toto snížení provést pouze postupně".

5. Šestý bod odůvodnění v preambuli směrnice 75/106 stanoví následující: „příliš rychlá změna prostředků pro určování množství, které jsou stanoveny vnitrostátními právními předpisy, a organizování nových systémů kontroly, jakož i přijetí nového systému měření, by pro některé členské státy mohlo představovat potíže; že by proto mělo být těmto členským státům poskytnuto přechodné období, jež by však nemělo dále bránit obchodování s těmito výrobky ve Společenství a provádění této směrnice v ostatních členských státech by tím nemělo být dotčeno".

6. Článek 5 směrnice 75/106 ve znění pozdějších změn a v rozsahu, který je pro projednávanou věc relevantní, stanoví následující:

„1. Členské státy nesmějí odmítnout, zakázat nebo omezit uvádění na trh hotových balení, která splňují požadavky této směrnice, z důvodů týkajících se stanovení jejich objemů, metod jejich kontroly nebo hodnot jejich jmenovitých objemů, pokud jsou tyto objemy uvedeny v příloze III sloupci I.

[...]

3. b) [...] Hotová balení uvedená v příloze III bodě 4 smějí být uvedena na trh po 31. prosinci 1991, pouze pokud mají jmenovité objemy uvedené ve zmíněném sloupci I. [...]

d) Aniž je dotčeno písmeno b), smějí být výrobky uvedené v příloze III bodě 4, které mají objem 0,071 litru, uváděny na trh v Irsku a ve Velké Británii.“ [4]

7. Konečně, bod 4 přílohy III směrnice 75/106 stanoví, pro výrobky uvedené pod nadpisem „Lihoviny (jiné než ty, které jsou uvedeny v SCS číslo 22.08); likéry a jiné alkoholické nápoje; složené alkoholické přípravky (známé pod názvem „koncentrované extrakty“) pro výrobce nápojů (SCS číslo 22.09)“, následující jmenovité objemy obsahů v litrech, v sloupci I, jako povolené trvale: „0,02 – 0,03 – 0,04 – 0,05 – 0,10 – 0,20 – 0,35 – 0,50 – 0,70 – 1 – 1,125 – 1,5 – 2 – 2,5 – 3 – 4,5 – 5 – 10“.

II – Skutkový stav, řízení a předběžné otázky

8. Otázky položené v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyvstaly v rámci řízení týkajícího se nekalé soutěže před Landgericht Wiesbaden mezi Schutzverband der Spirituosen-Industrie eV (dále jen „Schutzverband“) a Diageo Deutschland GmbH (dále jen „Diageo“).

9. Schutzverband je sdružení zapsané v obchodním rejstříku, jehož členy jsou podniky a sdružení v odvětví lihovin a jehož cílem je monitorovat příslušnou právní úpravu v odvětví lihovin v Německu a případně zajistit její dodržování.

10. Diageo je německá dceřiná společnost výrobce nápojů Diageo North America Inc. V Německu uvádí na trh mimo jiné pivo, whisky, gin a vodku různých značek.

11. Od října 2004 uváděla Diageo v Německu na trh nápoj Baileys nazvaný „Baileys Minis“ v malých lahvích o objemu 0,071 litru (dále jen „výrobek“). Baileys se vyrábí z whisky, obilného destilátu, cukru a smetany a jeho obsah alkoholu je 17 %.

4 — Co se týče různých změn směrnice 75/106, její čl. 5 odst. 1 je změněn směrnicí 85/10, zatímco čl. 5 odst. 3 písm. b) a čl. 5 odst. 3 písm. d) byly následně změněny směrnicí 88/316.

Výrobky Baileys společnosti Diageo jsou vyráběny a plněny do lahví v Irsku [5].

12. Předkládající soud poznamenává, že Baileys Minis byl rovněž prodáván, bez jakékoli zjištěné stížnosti, od září 2003 ve Francii a Nizozemsku a od června 2004 v Belgii [6].

13. Spor účastníků řízení je založen na tom, zda je prodej výrobku (tedy v lahvích o objemu 0,071 litru) v Německu dovolený.

14. Předkládající soud zastává názor, že výrobek Baileys Minis spadá pod přílohu III bod 4 směrnice 75/106. Vzhledem ke skutečnosti, že všechny výrobky uvedené v příloze III bodu 4 se jmenovitým objemem od 0,05 do 10 litrů [7] lze uvádět na trh pouze ve jmenovitých objemech uvedených v příloze III sloupci I, má za to, že velikost balení o objemu 0,071 litru není v zásadě povolena.

15. Výjimka stanovená v čl. 5 odst. 3 písm. d) směrnice 75/106 však stanoví, že výrobky uvedené v příloze III bodě 4, které mají objem 0,071 litru, smějí být uváděny na trh v Irsku a ve Spojeném království.

16. Proto Landgericht Wiesbaden (krajský soud ve Wiesbaden, desátý občanskoprávní senát) usnesením ze dne 23. listopadu 2005 přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1. Musí být čl. 5 odst. 3 písm. b) druhý pododstavec druhá věta ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 směrnice Rady 75/106/EHS ze dne 19. prosince 1974 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zhotovení některých kapalných výrobků v hotovém balení podle objemu [...], naposledy změněné Aktem o přistoupení ze dne 23. září 2003 [...], vykládán tak, že výrobky v balení o objemu 0,071 litru, které jsou legálně vyráběny nebo uváděny na trh v Irsku nebo ve Spojeném království, lze uvádět na trh i ve všech ostatních členských státech ES?

5 — Při uvádění na trh v Německu je výrobek popsán na vinětě jako „Original Irish Cream". Slovo „likér" je přidáno jako popis pro účely prodeje. Diageo vysvětlila, že od roku 2002/2003 byl výrobek vyráběn a plněn do lahví ve Spojeném království.

6 — Navíc řecká vláda na jednání uvedla, že Baileys Minis se od září 2003 prodává i v Řecku.

7 — Článek 1 odst. 1 směrnice.

2. V případě, že odpověď na první otázku bude záporná, je čl. 5 odst. 3 písm. b) druhý pododstavec druhá věta ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 směrnice 75/106/EHS v souladu se zásadou volného pohybu zboží v článcích 28 ES a 30 ES?"

17. Písemná vyjádření předložily Schutzverband, Diageo, řecká a belgická vláda, Rada a Komise. Kromě belgické vlády se tito účastníci řízení spolu s francouzskou vládou zúčastnili jednání, které se konalo dne 15. března 2007.

III – Posouzení

A – *Hlavní tvrzení účastníků řízení*

18. Schutzverband v zásadě tvrdí, že na první otázku je třeba odpovědět záporně. Vyplývá to ze vztahu „pravidla a výjimky" mezi čl. 5 odst. 3 písm. b) druhým pododstavcem, *in fine*, a čl. 5 odst. 3 písm. d) směrnice 75/106, jakož i z podstaty a účelu těchto ustanovení. Pravidlem je, že výrobky uvedené v příloze III bodě 4 jsou plně harmonizovány, a výjimkou je, že pouze Irsko a Spojené království jsou vyňaty na základě čl. 5 odst. 3 písm. d). Kromě toho vynětí se uplatní, „[a]niž je dotčeno písmeno b)".

19. Podle Schutzverband je třeba na druhou otázku odpovědět kladně, jelikož zákaz uvádění na trh podle čl. 5 odst. 3 písm. b) směrnice je odůvodněný úvahami týkajícími se ochrany spotřebitelů. Pokud jde o harmonizační opatření, příslušným institucím Společenství se obecně přiznává široká diskreční pravomoc, a proto jsou tato opatření předmětem pouze omezeného posouzení proporcionality.

20. Schutzverband tvrdí, že zákaz není zjevně nepřiměřený. Ochrana spotřebitelů je přijatelným odůvodněním, jelikož cílem směrnice je podle jejího čtvrtého bodu odůvodnění nutnost co nejvíce snížit počet objemů obsahu hotového balení, které jsou příliš blízké jiným objemům téhož výrobku a které proto mohou snadno spotřebitele uvést v omyl.

21. Diageo v zásadě tvrdí, že k dosažení souladu s primárním právem, jakož i se zásadami, které Soudní dvůr stanovil v rozsudku Cidrerie Ruwet [8], čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 směrnice 75/106 musí být vykládán tak, že umožňuje výrobkům v balení o objemu 0,071 litru, které jsou legálně vyráběny nebo uváděny na trh v Irsku nebo ve Spojeném království, jejich uvádění na trh i ve všech ostatních členských státech. Toto tvrdí v podstatě i řecká vláda. Jinak by výjimka, která není časově omezená, rozdělovala vnitrostátní trhy a byla by v rozporu s harmonizačním účelem směrnice, jakož i s cílem vnitřního trhu. Navíc, jakýkoliv jiný výklad by porušoval článek 28 ES a nebyl by odůvodněn úvahami týkajícími se ochrany spotřebitelů.

22. Belgická vláda v podstatě tvrdí, že relevantní ustanovení stanoví, že uvádění na trh Baileys v hotových baleních o objemu 0,071 litru není povoleno mimo území Irska nebo Spojeného království. Uvedené ustanovení je třeba jako výjimku vykládat striktně. Belgická vláda má každém případě za to, že i kdyby zákaz v čl. 5 odst. 3 písm. b) byl považován za překážku obchodu v rámci Společenství, byl by odůvodněn úvahami týkajícími se ochrany spotřebitelů.

23. Francouzská vláda zastává v podstatě stejný názor jako belgická vláda.

24. Komise tvrdí, že za současného stavu práva je v podstatě zakázáno, s výjimkou Irska a Spojeného království, výrobek uvádět ve Společenství na trh. Po uvedení na trh v Irsku a ve Spojeném království by však nemělo být uvedení výrobku na trh v jiných členských státech omezeno. Jinak by takové omezení překračovalo cíl výjimky a bylo by v rozporu se zásadou volného pohybu zboží.

25. Komise tvrdí, že tato zásada, obsažená v článku 28 ES, se uplatní nejenom při neexistenci harmonizace vnitrostátní právní úpravy, ale i v případě, kdy je třeba vykládat ustanovení Společenství, která stanoví výjimku, v rámci úplné harmonizace. Tvrdí, že podle čl. 5 odst. 1 směrnice členské státy nemohou – zejména z důvodů jmenovitých objemů uvedených v příloze III sloupci I – odmítnout uvádění na trh hotových balení,

8 — Rozsudek ze dne 12. října 2000, Cidrerie Ruwet (C-3/99, Recueil, s. I-8749).

která splňují požadavky směrnice (tedy, výrobků legálně uváděných na trh v Irsku a ve Spojeném království). Podle Komise je tímto zohledněna skutečnost, že čl. 5 odst. 3 písm. d) je výjimkou ze zásady stanovené v čl. 5 odst. 3 písm. b). Tento výklad splňuje požadavky volného pohybu zboží a je v souladu s vůlí zákonodárce Společenství. Proto není nutné odpovědět na druhou otázku.

26. Rada souhlasí s výkladem, který předložila Komise.

B – *Posouzení*

27. Rád bych především poznamenal, že i když pravidla o hotových baleních mají zjevně za cíl podpořit přístup na trh, mohou však – jak ukazuje tento případ – paradoxně vést k situacím, ve kterých takový přístup může být ve skutečnosti ztížen.

28. Navíc, i když to není relevantní *ratione temporis* pro účely projednávané věci, dne 25. října 2004 Komise předložila návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se stanoví pravidla pro jmenovitá množství výrobků v hotovém balení, zrušují směrnice Rady 75/106/EHS a 80/232/EHS a mění směrnice Rady 76/211/EHS [9]. Samotná Komise ve své řeči uvedla, že důvodem předložení výše uvedeného návrhu byla jednak složitost existujících pravidel, pokrývajících širokou škálu výrobků, a „částečně dobrovolná" a „částečně úplná" harmonizace, a jednak rozhodnutí Soudního dvora ve věci Cidrerie Ruwet. Navrhovaná ustanovení mají za cíl rozsáhlou deregulaci jmenovitých množství, včetně množství Baileys Minis.

1. První otázka

29. Svou první otázkou se předkládající soud ptá Soudního dvora, zda se směrnice 75/106

9 — KOM(2004) 708 konečné. Viz také změněný návrh ze dne 12. dubna 2006 KOM(2006) 171 konečné.

musí vykládat tak, že výrobky v hotovém balení o objemu 0,071 litru, které jsou na základě výjimky uvedené v této směrnici legálně vyráběny nebo uváděny na trh v Irsku nebo ve Spojeném království, lze uvádět na trh i v ostatních členských státech.

31. Podle mého názoru není třeba za účelem rozhodnutí v projednávané věci zkoumat otázku výroby předmětného výrobku. Ze spisu u Soudního dvora vyplývá, že v projednávané věci je sporné, zda výrobek, legálně uváděný na trh v Irsku a ve Spojeném království, lze uvádět na trh i v ostatních členských státech.

30. Na základě článku 234 ES Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad práva Společenství, který je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, jež tyto soudy mají rozhodnout [10]. Je věcí pouze vnitrostátního soudu posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru [11]. V případě potřeby je však úkolem Soudního dvora přezkoumat podmínky, za nichž mu byla vnitrostátním soudem věc předložena, za účelem ověření své vlastní pravomoci, a zejména určení, zda žádaný výklad práva Společenství má vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení [12]. Pokud se ukazuje, že položená otázka není zjevně relevantní pro řešení daného sporu, Soudní dvůr má povinnost rozhodnout o nevydání rozhodnutí ve věci samé [13].

32. Článek 5 odst. 1 směrnice 75/106 představuje *lex generalis*, který stanoví, že členské státy nesmějí odmítnout, zakázat nebo omezit uvádění na trh hotových balení, která splňují, *inter alia*, jmenovité objemy uvedené v příloze III sloupci I. Pokud jsou tedy hotová balení výrobků v souladu s jmenovitými objemy uvedenými v dotčené příloze, jejich jmenovitý objem nemůže být překážkou jejich uvedení na trh. Článek 5 odst. 1 směrnice 75/106 nicméně nevyžaduje, aby byly výrobky za účelem uvedení na trh balené v těchto jmenovitých objemech.

10 — Viz mimo jiné usnesení Soudního dvora ze dne 25. května 1998, Nour v. Burgenländische Gebietsskrankenkasse (C-361/97, Recueil, s. I-3101, bod 10).

11 — Tudíž, pokud se otázky položené vnitrostátním soudem týkají výkladu práva Společenství, Soudní dvůr je v podstatě povinen vydat rozhodnutí (viz zejména rozsudek ze dne 13. ledna 2000, Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb v. TK-Heimdienst Sass (C-254/98, Recueil, s. I-151, bod 13).

12 — Je tomu tak proto, aby Soudní dvůr neposkytoval poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám.

13 — Viz zejména rozsudek ze dne 21. února 2006, Ritter-Coulais (C-152/03, Sb. rozh. s. I-1711, bod 15).

33. Článek 5 odst. 3 písm. b) druhý pododstavec druhá věta směrnice 75/106, ve

znění směrnice 88/316, [dále jen „čl. 5 odst. 3 písm. b)"], představuje *lex specialis* pro lihoviny, likéry a jiné alkoholické nápoje [14] a stanoví, že tyto smějí být uvedeny na trh pouze, pokud mají jmenovité objemy uvedené v příloze III bodě 4 sloupci I. Podle mého názoru je cílem tohoto ustanovení, aby za účelem legálního uvádění na trh ve Společenství, hotová balení likérů a jiných alkoholických nápojů odpovídala jednomu z jmenovitých objemů výslovně uvedených v příloze III bodě 4 sloupci I.

34. Článek 5 odst. 3 písm. d) směrnice, který byl rovněž doplněn směrnicí 88/316, zavádí výjimku, která není časově omezena, a stanoví, že likéry a jiné alkoholické nápoje mohou být navíc uváděny na trh v Irsku a ve Spojeném království, pokud jsou v hotovém balení o jmenovitém objemu 0,071 litru.

35. Vzhledem k tomu, že trvalá výjimka, která zavádí další jmenovitý objem, se výslovně týká Irska a Spojeného království a nezahrnuje jiné členské státy, otázkou zůstává, zda ostatní členské státy mohou bránit tomu, aby byly na jejich území uváděny na trh likéry a jiné alkoholické nápoje v hotovém balení o jmenovitém objemu 0,071 litru i přesto, že byly legálně uvedeny na trh v jiném členském státě, tedy v Irsku nebo ve Spojeném království.

36. Směrnice 75/106, ve znění pozdějších změn, zejména systém čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4, podle mého názoru není z právního hlediska dostatečně jasná a způsobuje těžkosti, pokud jde o pochopení a výklad takové trvalé výjimky. Domnívám se, že použití takové legislativní techniky by mělo být zákonodárcem Společenství vnímáno tak, že při jejím výkladu mohou nastat těžkosti, a proto by se mělo od ní upustit.

37. Vzhledem k tomu, že totiž čl. 5 odst. 3 písm. d) směrnice 75/106, ve znění pozdějších změn, zavádí pro Irsko a Spojené království trvalou výjimku, pokud jde o uvádění na trh likérů a jiných alkoholických nápojů v hotovém balení o jmenovitém objemu 0,071 litru, otázkou zůstává, zda čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 sloupcem I směrnice 75/106 představuje úplnou

14 — Plné znění: „Lihoviny (jiné než ty, které jsou uvedeny v SCS číslo 22.08); likéry a jiné alkoholické nápoje; složené alkoholické přípravky (známé pod názvem „koncentrované extrakty") pro výrobce nápojů (SCS číslo 22.09)", dále jen „likéry a jiné alkoholické nápoje".

nebo pouze částečnou harmonizaci jmenovitých objemů, v souladu s kterými mohou být likéry a jiné alkoholické nápoje uváděny na trh v ES. Podle mého názoru má taková skutečnost přímý vliv na výklad, případně posouzení platnosti, čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 sloupcem I směrnice 75/106.

38. V případě neexistence harmonizace vnitrostátních právních předpisů, článek 28 ES zakazuje zejména překážky volného pohybu zboží, které jsou důsledkem uplatňování na výrobky pocházející z jiného členského státu, ve kterém byly legálně vyrobeny a uvedeny na trh, pravidel stanovujících požadavky, které mají tyto výrobky splňovat, například ty, které se týkají jejich prezentace, označování a balení, i když se uvedená pravidla uplatňují bez ohledu na to, zda se jedná o vnitrostátní nebo jim podobné dovezené výrobky [15].

39. V případě částečné harmonizace Soudní dvůr ve věci Cidrerie Ruwet [16] uvedl, že tento zákaz se uplatní vůči překážce uvádění na trh hotových balení, na která se taková harmonizace nevztahuje. V takovém případě by se opačný výklad rovnal oprávnění členských států rozdělit své vnitřní trhy, co se týče výrobků, na které se nevztahují pravidla Společenství, v rozporu s cílem volného pohybu, který sleduje Smlouva.

40. Je zjevné, že čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 sloupcem I směrnice 75/106, ve znění pozdějších změn, má za cíl s konečnou platností upravit jmenovité objemy hotových balení, v souladu s kterými se likéry a jiné alkoholické nápoje mohou uvádět na trh ve všech členských státech. Účelem těchto ustanovení je proto zřídit plně regulovaný systém, ve kterém společná pravidla zcela nahradí existující vnitrostátní pravidla v dané oblasti, protože podle mého názoru výslovně brání členským státům ve stanovení vnitrostátních pravidel, která by byla odlišná od společných pravidel. Možnost Irska a Spojeného království podle čl. 5 odst. 3 písm. d) směrnice 75/106 uvádět na trh likéry a jiné alkoholické nápoje v dalším jmenovitém objemu podle mého názoru nic nemění na skutečnosti, že tato oblast je na úrovni Společenství plně regulovaná.

41. Otázkou tedy je, zda směrnici lze vykládat v souladu s článkem 28 ES.

15 — Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. července 1995, Verein gegen Unwesen in Handel und Gewerbe Köln v. Mars (C-470/93, Recueil, s. I-1923, bod 12).

16 — Uvedený v poznámce pod čarou 8, bod 47.

42. V tomto ohledu stačí připomenout, že, jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, pravidlo sekundárního právního předpisu, jakým je čl. 5 odst. 3 písm. b) ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 sloupcem I směrnice 75/106, nelze vykládat tak, že umožňuje členským státům stanovit nebo zachovávat podmínky v rozporu s pravidly Smlouvy o volném pohybu zboží [17].

43. Je třeba mít na mysli, že volný pohyb zboží je jednou ze základních zásad Smlouvy a Společenství [18]. Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že cílem článku 28 ES je zakázat všechna pravidla přijatá členskými státy, která by mohla ať přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně narušit obchod uvnitř Společenství [19].

44. Mimoto, je třeba poznamenat, že podle judikatury Soudního dvora se ustanovení sekundárního práva Společenství musí vykládat v co největším možném rozsahu tak, aby bylo v souladu s ustanoveními Smlouvy a obecnými zásadami práva Společenství [20].

45. Navíc, podle ustálené judikatury Soudního dvora, je třeba při výkladu ustanovení práva Společenství zohlednit nejenom jeho znění, ale i kontext, ve kterém se nachází, a cíle, které sledují právní předpisy, kterých je součástí [21].

46. V tomto ohledu je třeba připomenout, zaprvé, že směrnice 75/106 byla přijata na základě článku 94 ES (dříve článek 100 Smlouvy o ES) týkajícího se sbližování právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování společného trhu. Zadruhé, směrnice 88/316, kterou byla do směrnice 75/106 vložena sporná ustanovení, byla založena na článku 95 ES (dříve článek 100a Smlouvy o ES).

47. Navíc, cílem opatření přijatých na základě článku 95 ES je vytvoření a fungování vnitřního trhu. Podle judikatury Soudního dvora taková opatření musí mít

17 — V tomto ohledu viz mimo jiné rozsudky ze dne 9. června 1992, Delhaize a Le Lion (C-47/90, Recueil, s. I-3669, bod 26); ze dne 2. února 1994, Verband Sozialer Wettbewerb, obecně zvaný „Clinique" (C-315/92, Recueil, s. I-317, bod 12); a ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další (spojené věci C-427/93, C-429/93 a C-436/93, Recueil, s. I-3457, bod 27).

18 — Rozsudky ze dne 9. prosince 1997, Komise v. Francie (C-265/95, Recueil, s. I-6959, bod 24), a ze dne 12. června 2003, Schmidberger (C-112/00, Recueil, s. I-5659, bod 51).

19 — Rozsudek ze dne 11. června 1974, Dassonville (8/74, Recueil, s. 837, bod 5).

20 — Viz mimo jiné rozsudky ze dne 24. června 1993, Dr. Treter v. Hauptzollamt Stuttgart-Ost (C-90/92, Recueil, s. I-3569, bod 11), a ze dne 27. ledna 1994, Herbrink (C-98/91, Recueil, s. I-223, bod 9 a uváděná judikatura).

21 — Viz mimo jiné rozsudky ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise (C-156/98, Recueil, s. I-6857, bod 50), a ze dne 14. června 2001, Kvaerner (C-191/99, Recueil, s. I-4447, bod 30).

skutečně za cíl zlepšení podmínek pro vytváření a fungování vnitřního trhu [22].

48. Konkrétně, hlavním záměrem zákonodárce Společenství při přijetí směrnice 75/106, jak vyplývá především z prvního bodu odůvodnění v její preambuli, bylo sblížit ustanovení týkající se kapalných výrobků v hotovém balení, které podléhají ve většině členských států závazným předpisům, které se v jednotlivých členských státech liší, za účelem zabezpečení volného pohybu tohoto zboží v rámci Společenství.

49. Podle mého názoru z výše uvedených zásad vyplývá, že by bylo v rozporu s článkem 28 ES, pokud by výrobek, který byl již legálně uveden na trh ve dvou dotyčných členských státech, nemohl být rovněž uveden na trh v ostatních státech Společenství. Dotčená ustanovení, navzdory použité nejednoznačné legislativní technice, zavádí pro Irsko a Spojené království trvalou výjimku, která v těchto dvou státech umožňuje uvádět na trh likéry a jiné alkoholické nápoje o jmenovitém objemu 0,071 litru a podle mého názoru rovněž umožňuje, nebo otevírá dveře, uvádění těchto výrobků na trh v ostatních členských státech.

22 — Rozsudek ze dne 5. října 2000, Německo v. Parlament a Rada (C-376/98, Recueil, s. I-8419, bod 83 a násl.).

50. Na základě výše uvedeného se domnívám, že při řádném výkladu má plná harmonizace (a skutečnost, že příloha III bod 4 sloupec I neuvádí objem 0,071 litru) ve spojení s trvalou výjimkou stanovenou směrnicí za následek to, že posledně uvedená výjimka se musí vykládat tak, že výrobky v hotovém balení o objemu 0,071 litru, které jsou již legálně uváděny na trh v Irsku nebo ve Spojeném království, lze rovněž uvádět na trh i ve všech ostatních členských státech ES.

2. Druhá otázka

51. Jak vyplývá z předkládacího usnesení, na druhou otázku týkající se souladu směrnice s články 28 ES a 30 ES by bylo v projednávané věci třeba odpovědět pouze tehdy, pokud by směrnici nebylo možné vykládat tak, že umožňuje, aby výrobek byl uváděn na trh ve všech ostatních členských státech.

52. Vzhledem k odpovědi na první otázku není třeba odpovídat na druhou předběžnou otázku.

IV – Závěry

53. Navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na otázky, které položil Landgericht Wiesbaden, následovně:

„Článek 5 odst. 3 písm. b) druhý pododstavec druhá věta ve spojení s čl. 5 odst. 3 písm. d) a přílohou III bodem 4 sloupcem I směrnice Rady 75/106/EHS ze dne 19. prosince 1974 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zhotovení některých kapalných výrobků v hotovém balení podle objemu, naposledy změněné Aktem o podmínkách přistoupení ze dne 23. září 2003, musí být vykládán tak, že výrobky v hotovém balení o objemu 0,071 litru, které jsou již legálně uváděny na trh v Irsku nebo ve Spojeném království, lze rovněž uvádět na trh i ve všech ostatních členských státech ES."